

Drága indiszkreáció

A Daimler-Benz részvénytársaság ma a kapitalista világ egyik legnagyobb autógyára. A vállalat nyolc üzemi egységben 90 000 munkás és technikus dolgozik. A Mercedes-Benz néven ismert kocsikat a világ minden részébe exportálják. A nagy autógyárak között azonban, mint a kapitalista gazdaság egész területén, élet-halálra menő konkurrencia dúl. Jólis elején a hamburgi Bild-Zeitung közölte, hogy Daimler-Benzek 17 új autómoddelt fogtak piacra hozni, a régiek helyébe. A legnagyobb szenzáció pedig, hogy a hathengeres új Mercedes-250 teljesen új típusú fékzerkezettel készült és átlagánál 190 km-es sebességre képes.

Néhány héttel később, július 16-án a Bild-Zeitung még egyszer megerősítette a fenti adatokat és fényképek közölte a Mercedes-250 modelljét. Ugy látszik, valakinek sikerült közel férkőznie a vállalat titkos próbapályáján az új modellhez. Apróképpen lefényképezte és így került a fényképező újságba.

A Daimler-Benz vállalatot kínosan lepte meg, hogy az új modell idős előtt nyilvánosságra hozták, de beismerte, hogy a hír megfellel a valószínűség és közölte, hogy az új autót a szeptemberi frankfurti kiállításra fogja bemutatni. A vállalat szóvivője azt is beismerte, hogy az indiszkreáció a vállalatnak nagyon sok pénzbe került.

A nyugatnémet sajtó megírta, hogy egyedül a cég angliai ügynökségén 250 ezer font sterling értékű régi Mercedes modell várta a vevőket, akik ezek után természetesen megválták, amíg az új modellek megérkeznek. Elképzelhető, hogy hasonlóan nagy károkat érke a céget más országokban is. A vállalat most lázasan kutatja, honnan tudta meg a hamburgi újság a hírt, hogyan fényképezte le az idős előtt az új kocsit, vajon véletlen indiszkreációról van-e szó, vagy a szokásos ipari kémkedés áldozatai lettek?

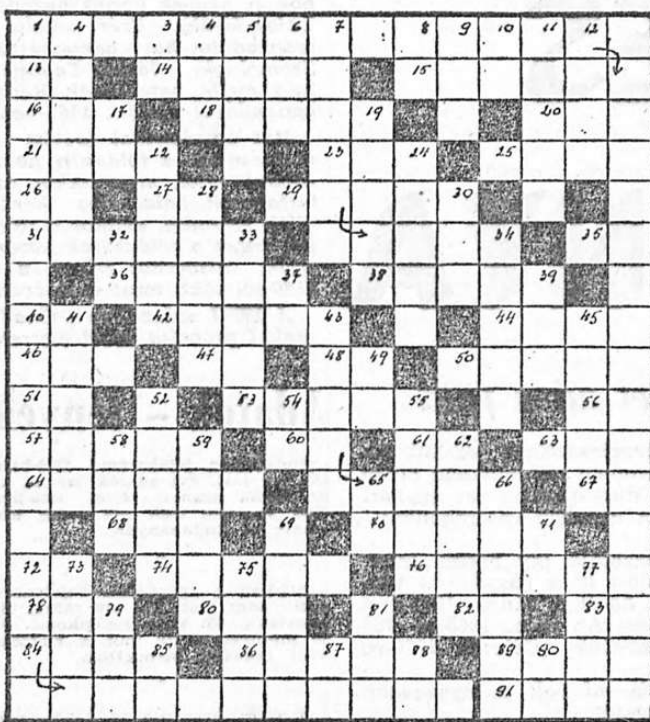
Rövidesen hivatalosan is be-
köszönt az ősz. Az az évszak,
amikor magtárba kerül a
földművelő ember egyévi szor-
galma, munkájának gyümölc-
se. Csokonai Vitéz Mihály
versének két sora taláiban jel-
lemzi ezt az évszakot (lásd:
vízszintes 1., folytatva a fű-
gőleges 1. és 7.).

Vízszintes: 13. Betű kiejtve.
14. Szikes talajt javít. 15. Osz-
lopok. 16. Hangtalanul altat.
18. Kolónia. 20. Az izmok tel-
jesítménye. 21. Tibeti háziál-
lat. 23. Férfinév. 25. Őszi le-
velésőnyeg. 26. Fordítva: ket-
tős mássalhangzó. 27. Azo-
nos mássalhangzók. 29. Visz-
sza: favágó szerszám. 31. Meg-
fordítva: szeptemberben még
bőven van ebből a gyümölcs-
ből. 35. Rangjelző. 36. Idegen
férfinév. 38. Vissza: sertés-
falka. 40. Ő. A. 42. Rész. 44.
Becézett bárány. 46. Azonos
mássalhangzók. 47. Betű ki-
ejtve. 48. Igekövető. 50. A csa-
ládhoz tartozik. 51. Módtá-
rozó rag. 53. Kézimunkázás.
56. Kovács Dénes. 57. Szemé-
lyemet. 60. Skálahang. 61.
Kepe közepe. 63. Mezőgazda-
sági eszköz. 64. Ez a munka
majd tavasszal kerül sorra a
szőlőben. 67. A. N. 68. A
mezőgazdasági termények fel-
vásárló szerve. 70. Száll. 72.
E. P. 74. Egymás után rakja.
76. Fizetésem. 78. Takarmány-
gabona. 80. Német személyes
név. 82. Tagadósó. 83.
Nagy Béla. 84. Fordítva: Tá-
maszt. 86. Írószóköz (névelő-
vel). 89. A budapesti Madách
Színház fiatal művésze. 91.
Tinóból lesz (rövid ékezet).

Fűgőleges: 2. Ivartalanított
sertés. 3. Juttat. 4. Világifű-
sági Találkozó. 5. Helyeslés. 6.
Labda a hálóban. 8. Ver. 9. Fo-
golyó. 10. Mint a vízszintes 13.
11. Vissza: táplálkozott. 12.
Női név. 17. T. M. 19. Trópusi
növény. 22. Juttatnád. 24.
Játékszer. 28. Ilyen bemutató

FEJTÖRŐ

Közeleg az ősz

is van. 30. Helyhatározó rag.
32. N. P. 33. Testrészt. 34. Szá-
guld a vonat. 37. Kalapban
van. 39. Hogyan, oroszl. 41.
Nemesfém. 43. Ezt teszi —
legfontosabb munkájaként —
a szántó-vető ember ősszel.
45. Fonnak rajta. 49. Folyadék.
52. Ugyancsak fontos őszi
munka. 54. Gyilkol. 55.
Had. 58. Szarvasfajta. 59. Ezt
a gubát nem hordják. 62. Mér-
ges — „korszerűen”. 65. Ha-
mar vége, 66. Legkésőbb ősz-
szel mindenki beszerzi. 69.
Névelővel: leírt hang. 71. L.
S. 73. Folyó szőle. 75. A Ba-
laton teszi télen. 77. Figyel-
meztető (hosszú ékezet). 79. Ezt
is ilyenkor szedik. 81. For-
dítva: a holland légiforgalmi
társaság. 85. Személyes név-

más. 87. Helyhatározó rag.
88. Igekövető. 90. ŐÖÖ.

Beküldendő a vízszintes 1.,
folytatása a függőleges 1. és
7., a függőleges 43., 52. és 66.
sorban írt megfejtés szeptem-
ber 17-ig. A hibátlanul meg-
fejtők között könyvjutalmat
sorsolunk ki. A rejtvényben az
o, ó, illetve az ö, ő között
nem teszünk különbséget. Az
elmúlt heti számban közölt
rejtvény megfejtése: „Vesd
a tudást, az erényt, nyoma meg-
marad, vessek úgy, hogy fá-
radásokat áldja a nép.”

Könyvjutalmat nyertek:
Varga Magdolna Vadna, Papp
Györgyné Miskolc, Latinka S.
u. 1. sz., Deme Józsefné Sze-
rencs. A könyveket postán
küldjük el.

Hírek

1965. szeptember 12, vasárnap

A Nap kelte 5.17, nyugta 18.03 órakor.
A Hold kelte 19.02, nyugta 6.27 órakor.
Névpap: Mária.

1965. szeptember 13, hétfő

A Nap kelte 5.18, nyugta 18.01 órakor.
A Hold kelte 19.20, nyugta 7.35 órakor.
Névpap: Ludovika.

THÖKÖLY

260 éve, 1705. szeptember
13-án halt meg törökországi
számkivettségében Thököly
Imre, a magyar történelem
emlékezetes szabadsághőse.

Élete az osztrák zsarnokság
elleni küzdelem jegyében zaj-
lott. Az 1670-es évek vége felé
vette kezébe a németek el-
len harcoló, bújdosó kurucok
vezetését és haddá szervez-
te.

— FOLYTATJÁK a nemré-
giben átadott kazincbarcikai
strand építését. Jövőre mintegy
300 ezer forintot, ezenkívül
félmillió forint értékű társa-
dalmi munkát fordítanak a
strand fejlesztésére.

GYÖNYÖRÜ közkertet léte-
sítettek a tiszalöki vízierő-
műnél, ahová igen gyakran
érkeznek látogató csoportok
megyénkből. A kaktuszokat és
más, délszaki növényeket a
hideg évszakokban az erőmű
tágas csarnokában teletelik,
ahol mindig egyforma a hő-
mérséklet.

— TISZASZEDERKÉNYBEN
is bemutatják Pataky János
festőművészt, a Tiszai Ve-
gyikombinát dolgozójának azo-
kat a képeit, amelyekből a
miskolci Szőnyi István terem-
ben rendeztek kiállítást.

— MEGJAVITJÁK a Lilla-
füred és Mátyás közti or-
szágút Omassa előtti, rossz ál-
lapotban levő szakaszát. A
mintegy két és félmillió forin-
tos költségű munkát a tervek
szerint az év végéig befejezik.

— AZ ÖNTÖZŐTELEPEK
építésénél megyénkből 50–60
kilométer hosszúságban rak-
nak le földalatti csővezeték-
et. Az Északmagyarországi Vi-
zügyi Igazgatóság korszerű
árokásó gépet állít munkába,
amely megkönnyíti az igénye-
vezett AC-csöves öntözőművek
építését.

— A MESZEZÉS és az alta-
lajlázítás kiváló természet er-
ményezett Ináncs határában.
Azokon, az eddig szinte érték-
telen, legfeljebb 3–4 mázsát
termő táblákon, amelyeken az
elmúlt esztendőben javították
a talajt, az idén 16 mázsa kö-
rűli búzatermést értek el.

— SZABÁLYTALANUL ke-
rült ki egy járművet a mis-
kolci Pesti utcában pótkocsis
tehergépkocsijával. Lovas Im-
re gépkocsivezető, s nekiha-
tott egy szabályosan parkírozó
taxinak. Ötszáz forintos kár
kelekezett. A tehergépkocsi
vezetője ellen szabálysértési
eljárás indult.

— MEGSZAPORODOTT a
munkájuk a tiszai révéseknek.
A folyó borsodi szakaszán a
gázlórendezésekkel felszámol-
ták azokat az átkelőhelyeket,
ahol alacsony vízállás esetén
gyalogosan, vagy szekérrel is
át lehetett látni a Tiszán.
— UJ KISZ-ALAPSZERVE-
ZET alakult a Borsodi Vegyi-
kombinát új gyáregységében,
a kaprolaktám-gyárban. Az
alakuló gyűlésen nyolcvan fia-
tal munkás és műszaki vett
rész.

— Tanácsstagok fogadóórái

Miskolc városi tanácsstagok:
Szeptember 16: Szeged, And-
rási, IV., Ganzák u. 12., 17 órakor.
Tóth Sándor, Hegyalja u. 123., 17
órákor.
Szeptember 17: Bojtkó Imre, III.,
Tokaji Ferenc u. 35., 17 órákor.
Hudecz Sándor, Győri-kapu 48-50.,
Pályolat V., 17 órákor.
Szeptember 18: Daragó Jánosné,
IV., Görömböly, Németh L. u. 28.,
17 órákor; Finczky Ferenc, Ma-
tos u. 17., 18 órákor.

sét. Néhány év alatt meghá-
trálásra kényszerítette a ga-
rázdálkodó császári csapato-
kat. Feleségül vette Zrinyi
Ilonát, I. Rákóczi Ferenc öz-
vegyét, és még ugyanabban
az évben fejedelemségre választ-
ották. A változatos hadisze-
rence és az osztrák támadá-
sok fokozódása miatt kiszor-
ult Erdélyből és törökorszá-
gi száműzetésbe kényszerült.
Államférfiúi látása nem volt
mindenben helyes. A császár
önkény alól a törökkel való
alkudozás révén akarta az
országot megmenteni. Nagy
érdeme azonban, hogy akkor
állott a Habsburg-ellenes
harc élére, amikor a magyar
urak teljes részvétlenséget
tanúsítottak a nemzeti füg-
getlenség ügye iránt.

— A SZOVJETUNIO és Ka-
nada bejelentette, hogy tudó-
sok cseréjével együttesen fog-
ják kidolgozni a két nemzet
sarkvidékein a rendkívül hi-
deg időjárásnak megfelelő épít-
kezések problémáit.

— EGY VELENCEI halász
szokatlan zsákmányra tett
szert: magát Neptun istent
fogta ki, vagyis a tengerek is-
tenének 30 cm magas bronz-
szobrát, amely évszázadok óta
hevert a víz mélyén.

— AZ ESŐZÉSEK ellenére
az idei gombatermés elma-
radt az elmúlt évitől. A hű-
vös idő ugyanis nem kedvez-
ett a gombának. Az elég
melegnek indult szeptember-
től azonban igen gazdag, őszi
váránnya szüretet várnak az
erdőségeken.

— BOLOGNA közelében
egy teherautó sofőr lábát az
első segélyt nyújtó orvos —
sebészeti műszerek hiányában
— a helyszínen zsebkecsével és
fűrésszel, altatás nélkül ampu-
tálta, s a betegnek megmen-
tette az életét. A sajátos műtét
a teherautó reflektorfényé-
nél végezte el.

— A FELSŐ-BAJÓRORSZÁ-
GI Saaldorfban egy asszony
belehalt egy méh csípésébe.
Közvetlenül a csípés után sú-
lyos mérgezéses tünetek léptek
fel és mindössze 15 perc alatt
végeztek a beteggel. Az orvos-
ok utólag megállapították,
hogy kivételesen allergiás volt
a méhcsípésre, s a fullánkmé-
reg sokkot okozott, amely meg-
benította a szív-működést.

— KÜLÖNÖS „szörnyeket”
tárnak fel Rómától 60 kilomé-
ternyire: hatalmas, sziklába
metszett sarkányokat, elefan-
tokat, óriási békákat, fantasz-
tikus vadakat ábrázoló kőfa-
ragványokat... Az archeoló-
gusok feltételezése szerint ezt
a kő-galériát négy évszázad-
dal ezelőtt létesítették, a kü-
lönöségeiről híres Orsini her-
cegi család birtokán.

— A BARLANGKUTATÓK
IV. világkongresszusát Jugo-
szlávbiában tartják szeptember
12–25-ig. A magyar barlang-
kutatókat népes küldöttség
képviseli.

— A KGST vaskohászati ál-
landó bizottságának felkérésé-
re szeptember 20 és 28-a kö-
zött Budapesten rendezik a
második nemzetközi kohászati,
automatizálási konferenciát és
kiállítást. A konferencián a
KGST-tagállamokból körülbe-
lül 250 kohászati és automati-
zási szakértő vesz részt.

— KARANTENBE kell-e
helyezni a Holdról visszatérő
űrhajósokat? Joshua Leder-
berg Nobel-díjas professzor
ezt az elővigyázatossági rend-
szabályt javasolja. Az eddigi
kutatások alapján feltehetően
tartják ugyanis, hogy az élet a
Holdon mikroorganizmusok
formájában található. A meg-
fertőzött űrhajósok esetleg
borzalmas járványokat ter-
jeszthetnek el a Földön.

GYERMEKEK NEK

Szárnyas termékek

AZ ŐSZI erdőben itt-ott ár-
válnak már csak egy-egy
virág. Helyükön érdekes ter-
méseket látunk. A színes lom-
bok között most ezek pompá-
znak.

Azt hisszük, nem is kell
olyan kérdeznünk, hogy gyűjti-
tek-e a vadgesztenyét, makkot,
szedteket-e már a bokrokról
piros, kék, vagy fekete bogyo-
kat? Meg, hogy szívesen kós-
tolgatjátok-e az almát, körtét,
a zöldpaprikát és a paradicsom-
tot?

— Biztosan azért van a ter-
més a növényen, hogy az em-
berek megegyék — mondja
Marika.

— Vagy az állatok — fűzi
hozzá Pisti.

Nem egészen. Gondolatok
csak például a színes virágok-
ra, meg a virágok nektárjára!
Hogyan csalogatják ezek a mé-
heket? A bogyók, gyümölcsök
szép színükkel, jó ízükkel hí-
vogatják magukhoz az embe-
reket és az állatokat. Azok
megeszik a termés húsát, a
magot meg elszóráják minden-
felé. Így újabb és újabb terü-
letre kerül el a növény, s egy-
re több lesz belőle.

De hogyan terjednek el azok

a növények, amelyek nem
teremnek izletes gyümölcsöt?

Itt van például a vadgeszten-
nye. Nagy csattanással hull a
földre, amikor megérett. Rossz
tréfa, ha cseresznyemagot lö-
vünk ki az újjaink közül. Csú-
nyán eltalálhatunk vele vala-
kit. De az biztos, hogy jó
messzire el lehet lőni. A ma-
dársóska is valahogy így lövi
ki magvait. De utazhatnak a
magvak a madarak csőrében,
az állatok fogai közt, lábán,
vagy éppen a bundájában —
gondoljunk csak a ragadós bo-
gáncsra, farkasfogra, koldus-
tetűre!

AZ ALFÖLDI homokvidé-
ken él a királydinnye. Apró
gyomnövény. Mindenféle hosz-
szú tövises állnak ki a magjá-
ból. Akárhogy is fekszik a föld-
dön, egy-egy töviske mindig
felfelé áll. Az állat rálép, s a
mag máris benn van a talpa-
ban. S jó messzire utazik a
termés. A folyó, vagy tó part-
ján élő növények magvait a víz-
be szórják. A termés sok-
szor heteket utazik a vízben.
Sokat segít a magvak vándor-
lásában a szél. A szép piros pi-
pacsból összeáll tokocska fejlő-

dik, magvakkal teli. A szél
elrúgja, s a magvak sűrűn
szétszóródnak mindenfelé.
A dudafűrt termése a levegő-
ben lebeg, akár egy léghajó.
Röptében is folyton pörög a
juharfa termése, akár egy
propeller-csavar.

Sorolhatnánk még tovább
is, hiszen számtalan módja
van a termések, magvak tova-
terjedésének.

CSÁNYI GYÖNGYI:

Dini—dana—dánom

(A költő az idei ünnepi könyvhéten megrende-
zett Gyermekkönyvek Napján megyénk vendége
volt, s legkedvesebb élményét a Kicsiny faluból,
Mocsoláról hozta. Az alábbi verset a mocsolási
gyerekeknek írta és küldi.)

Egy Bükk-alji iskolában
— dini-dana-dánom! —
egész évben tanítás van,
nem volt szünet nyáron.

Fagerendás ereszt alatt
— dini-dana-dánom! —
végig fecskéfészek tapadt
kétyszer tizenhárom.

Száz meg kétszáz fecskéfió
— dini-dana-dánom! —
júliusban ott tanult a
fecsketanításon.

Csivi-csivi-csiviteltek
— dini-dana-dánom! —
csicsérgésben túltettek a
két öreg tanáron.

Felcikáztak, leröppentek
— dini-dana-dánom! —
piros felhőn bukfenceztek
a tornaórákon.

Szeptember lett, dalol a szél
— dini-dana-dánom! —
kijárták már az első a
fecskesiskolákon.

Vizganapra készülődnek
— dini-dana-dánom! —
száll a hírrel az ökörnál
túl az óceánon.

Kiürül a fecskeosztály
— dini-dana-dánom! —
jövő kakukkfű-nyílásig
ráborul az álom.

De kinyílt az aranykapu
— dini-dana-dánom! —
folytatódik a tanítás
a Bükk-alji tájon.

Az iskola udvarában
— dini-dana-dánom! —
kacag-kacag a sok gyerek
dombos Mocsolán.

Nagy Irénke, Hornyik Jutka
— dini-dana-dánom! —
szívvelő új dal röpren fel
az énekórákon.

Másodikos lett Erzsike
— dini-dana-dánom! —
látszik is a búzavirág-
fedelő irkákon.

S Nemcsák Károly kisdobosnak
— dini-dana-dánom! —
osztályán ott büszkélkedik
a római III.

Lépünk-lépünk évről évre
— dini-dana-dánom! —
ez a törvény a csillagos
széles nagyvilágban.

De sehol sincs, csak Bükk-alján
— dini-dana-dánom! —
dalolás az iskolában
egész télen-nyáron.

Ügyeskedjünk!

Igy készül a bábu

Esős, őszi délutánokon, ha
a szobába kényszerültök, jó
szórakozás a házi bábszínház.
Egy kis leleménységgel és
ügyességgel magotok is elké-
szíthettek a bábuk, a szín-
padot — sőt az előadás mesé-
jét is!

Egyszerű, rögtönzött báb-
fajta az úgynevezett síkfűjű
bábu. Megfelelő alapformára
vágott kartonlapra papírból,
szövetdarabokból, gombból,
dugóból, spárgából vagy más
fellelhető anyagból rakjuk
fel az arc elemeit: a szemet,
száját, orrot, fület, haját. Já-
ték-készítésként úgy tehetjük ezt a

fejet, hogy a hátára gyűszűt
ragasztunk keménypapírból
— ez lesz a nyaka —, s így
húzzuk rá a mutatójunkra.
A bábu teste a kezünk, s ezt
valamilyen anyaggal leplez-
zük: zsebkendővel, ronggyal,
vagy papírral. Ha lehet, ezt
a leplet úgy készítjük, hogy
egy 35–40 centiméter átmérő-
jű kört vágunk ki az anyag-
ból, közepére lyukat vágunk
a mutatójunk — a bábu
nyaka — számára. Ettől kissé
előre-oldalt két másik lyukat
csinálunk, hüvelyk- és kö-
zépső ujjainknak. Ezek lesz-
nek a bábu kezei.